

יום שישי י"ד בניסן תשע"ה

שו"ת סיכום הדף היומי

מ"ל: n101@okmail.co.il פקס: 03-5709307 ניתן לקבל כל יום לתיבת מייל או לפקס.

ניתן להפיץ לזכיו הרבים תחת השם 'נר שמואל' בלבד

נר שמואל

לע"נ ר' שמואל ב"ר יצחק זצ"ל

כתובות - ס'

1. **כשהתינוק מכיר רק את אמו יכול לכופף את גרושתו להניקה מפני הסכנה, הובאו כמה דעות מאיזה גיל זה, אלו הן? רב: שלשה חדשים, שמואל: שלשים יום, ר' יוחנן: חמשים יום. לרמי בר יחזקאל בשם שמואל: כל זמן שמכירה. מעשה בגרושה שבדקה ע"י שהושיבוה בשורת נשים, וכשהעבירו את התינוק לפניה הביט בה, וחייבוה להניקו. תינוק סומא מכירה בריח וטעם.**
2. **עד איזה גיל יונק התינוק? לר"א: עד כ"ד חדש, מכאן ואילך כיונק שקץ. לרבי יהושע: אפילו ארבע וחמש שנים, שחבולתו על כתיפו. אמנם אם לאחר כ"ד חדש פירש מלינוק למשך ג' ימים - כיוונק שקץ. והלכה כר' יהושע.**
3. **האם חלב אשה טמא? היה צד לומר שהוא טמא - ומה מבהמה טמאה שאינה מטמאה בחייה במגע, מ"מ אסור לשתות את חלבה, ק"ו לאדם שמטמא במגע [כגון נדה]. תלמוד לומר: 'את הגמל כי מעלה גרה הוא', הוא טמא, אבל חלב או דם של מהלכי שתיים טהור. אמנם אם החלב לא פירש מגוף האשה, אסור. ובדם הפוך - דם שפירש אסור, ואם לא פירש מותר, כגון דם שעל ככר - גוררו ואוכלו, ושבין השינים - מוצצו ואינו חושש. עוד למדנו - רבי מרינוס אומר: חולה הגונח מכאב בו יונק חלב מעז בשבת. הטעם: יונק - מפרק כלאחר יד, ובמקום צער לא גזרו רבנן. והלכה כמותו. נחום איש גליא אומר: צינור המקלח מים מהגג שנסתם בקשקשין, ממעכן ברגלו בצנעא - מתקן כלאחר יד הוא, ובמקום הפסד לא גזרו והלכה כמותו.**
4. **מינקת שמת בעלה - עד איזה גיל של התינוק אסורה להתארס ולהינשא מחשש שתתעבר ואל תוכל לזונג? לר' מאיר שהן הן דברי בית שמאי, עד כ"ד חדש. לר' יהודה שהן הן דברי בית הלל מותר בי"ח חדש. ורשב"ג הכריע שלכל אחת מהדעות אפשר להפחית שלשה חודשים ראשונים של העיבור שהחלב עדיין לא נעכר. אביי פסק לאריסו שמספיק להמתין ט"ו חדש והביא לו ראיות לכך, לאחמ"כ רב יוסף אמר לו שרב ושמואל פסקו שצריך כ"ד חדש, חוץ מיום שנולד בו וחוץ מיום שנתארסה בו, רץ אחרי אריסו 3 פרסאות ולא השיגו. והסיק מכך אביי שאפילו 'ביעתא בכותחא' לא יתיר אדם במקום רבו ולא משום שזה נראה חוצפה, אלא משום שאין לו ס"ד להורות כהוגן. אם נתנה בנה למינקת, או גמלתו, או מת הבן - מותרת לינשא מיד. אמנם זקנה אחת העידה שרב נחמן אסר לה. למשפחת ריש גלותא התיר רב נחמן לאחר שהתינוק נמסר למינקת כיון שמי שקיבלה מהם לינוק לא תעיז לחזור בה. והלכה: מת - מותר, גמלתו - אסור. מב"ד אשי אסר אפילו מת מחשש שתחנק בנה להנשא, והגמרא דוחה שאין לחוש והאשה שחנקה הייתה שוטה.**
5. **חכמים גזרו על אלמנה וגרושה שלא תתארס או תנשא תוך ג' חודשים ממינת בעלה, כדי להבחין בולד. מה הדין בנשים שמסתבר שלא ילדו? הרי שהיתה רדופה לילך לבית אביה, או שהיה לה כעס בבית בעלה, או שהיה בעלה חבוש בבית האסורין, או שהלך בעלה למדינת הים, או שהיה בעלה זקן או חולה, או שהיתה עקרה וזקנה, איילונית וקטנה, והמפלת אחר מיתת בעלה, ושאינה ראויה לילד - לר"מ צריכות להמתין שלשה חדשים, לרבי יוסי מותרת ליארס ולינשא מיד, ופסק שמואל: הלכה כרבי מאיר בגזירותיו.**
6. **אלו חייבים נאמרו למי שנתנו לה בן להניק? א. לא תניק עמו לא את בנה ולא בן חברתה [ונתחדש שלא רק את בנה שחוששים בו שתשאיר את רוב החלב עבורו]. ב. אם פסקו לה מעט מזונות אוכלת יותר משלה כדי שלא יחסר חלב. ג. לא תאכל עמו דברים הרעים - כגון כשות וחזיו, ודגים קטנים ואדמה. אביי: אפילו קרא וחבושא. רב פפא: אפילו קרא וכופרא. רב אשי: אפי' כמכא והרסנא. יש מהם גורמים שיפסיק החלב, ויש מהם המעכירים אותו.**
7. **אלו דברים או אוכלים משפיעים על הריון האשה? ולדות גרועים: משמשת מיטתה בבית הריחים - חולים במחלת הנפילה. משמשת על הקרקע - ארוכי צוואר ומום הוא. מעוברת הדורכת על דם החמור - קרחים. האוכלת חרדל בימי עיבורה - רעבתנים. האוכלת שחלים - ולדות שעיניהם זולפות מים תמיד. אשה הרגילה לאכול דגים קטנים - שעיניהם פורחות ונעות תמיד. האוכלת אדמה - מכוערים. השותה שכר - שחורים. ולדות משובחים: האוכלת בשר ושותה יין - בריאים. האוכלת ביצים - עיניהם גדולות ויפה הוא. האוכלת דגים - האוכלת כרפס - יפה תואר. האוכלת אתרוג - יפי תואר. מעשה: אשתו של שבור מלכא אכלה בהריונה אתרוג, וכשנולדה הבת היו מביאים אותה לפני אביה בראש הדברים הריחניים.**